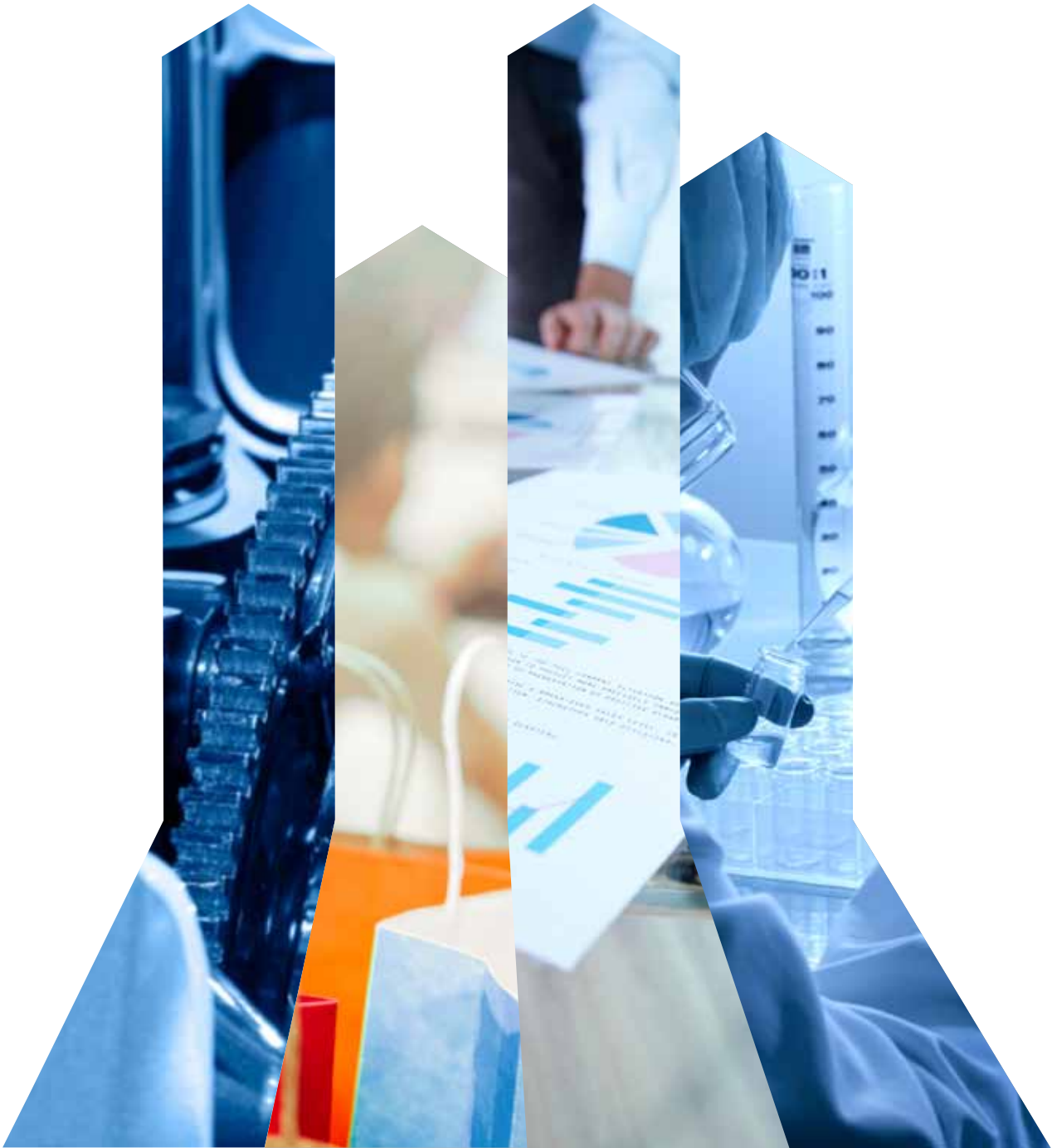

De bijdrage van IPR-intensieve bedrijfstakken aan de economische prestaties en de werkgelegenheid in de Europese Unie

Analyseverslag op bedrijfstakniveau september 2013

Een gezamenlijk project van het Europees Octrooibureau en het
Harmonisatiebureau voor de Interne Markt

SAMENVATTING

De bijdrage van IPR-intensieve bedrijfstakken aan de economische prestaties en de werkgelegenheid in de Europese Unie

Analyseverslag op bedrijfstakniveau september 2013

Een gezamenlijk project van het Europees Octrooibureau en het Harmonisatiebureau voor de Interne Markt

Voorwoord

Innovatie is een van de aandachtsgebieden van de vijf kerndoelstellingen van 'Europa 2020', de groeistrategie voor een periode van tien jaar die door de Europese Unie is vastgesteld om te komen tot een meer concurrerende economie met een hogere werkgelegenheid. In de wereld van vandaag, met zijn in toenemende mate mondiale markten en zijn kenniseconomie is het belangrijker dan ooit om de 'virtueuze cirkel' te versterken die van investeringen in O&O via innovatie, concurrentievoordeel en economisch succes leidt naar meer banen. Dit proces hangt af van verscheidene factoren, maar een efficiënt systeem van intellectuele-eigendomsrechten (intellectual property rights – IPR's) is daarvan zonder enige twijfel een van de belangrijkste, omdat intellectuele eigendom een belangrijke stimulans is voor creativiteit en innovatie in al zijn vormen en in alle onderdelen van de economie.

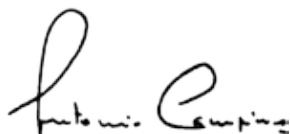
Europa heeft op dit gebied al een lange traditie. Europese landen speelden een belangrijke rol bij de vorming van een modern, evenwichtig IPR-stelsel, dat niet alleen waarborgt dat mensen die innoveren naar behoren worden beloond, maar bovendien een concurrerende markt bevordert. Het is echter essentieel dat wij ervoor zorgen dat het stelsel een nuttig instrument blijft bij de uitvoering van nieuw innovatiebeleid dat bedoeld is om die doelen te bereiken. Tegelijkertijd is van verschillende kanten in het bedrijfsleven gevraagd om indicatoren waarmee de economische effecten van IPR's kunnen worden gemeten. Daarnaast is het, gezien de vraagtekens die in het publieke debat soms zijn gezet bij de rol van intellectuele eigendom in de ondersteuning van innovatie en creativiteit, essentieel dat er cijfers en feiten beschikbaar zijn om te zorgen dat in dat debat deugdelijke bewijzen kunnen worden aangevoerd.

Om die reden hebben het Harmonisatiebureau voor de Interne Markt (BHIM), via het Europees Waarnemingscentrum voor inbreuken op intellectuele-eigendomsrechten, en het Europees Octrooibureau (EOB) besloten de handen ineen te slaan en deze studie uit te voeren in samenwerking met de Europese Commissie, in het bijzonder DG Interne Markt en Diensten en Eurostat.

Er zijn al diverse studies verricht naar specifieke IPR's, bedrijfstakken of landen. De BHIM-EOB-studie is echter de eerste studie waarin de totale bijdrage van IPR-intensieve bedrijfstakken aan de economie van de EU, in termen van productie, werkgelegenheid, salarissen en buitenlandse handel wordt gemeten en waarin de belangrijkste in-

tellectuele-eigendomsrechten (octrooien, merken, modellen, auteursrechten, geografische aanduidingen) in aanmerking worden genomen. Ondanks een conservatieve aanpak, die onder meer inhoudt dat een zeer strikte methodiek is gevolgd, zijn de belangrijkste uitkomsten zeer indrukwekkend: IPR-intensieve bedrijfstakken genereren meer dan een kwart van de werkgelegenheid en meer dan een derde van de economische bedrijvigheid in de EU.

Wij van het EOB en het BHIM hopen dat deze studie een nuttige informatiebron zal blijken voor alle doelgroepen (zoals beleidsmakers, IE-bureaus, het bedrijfsleven en academici). We zijn van plan de cijfers regelmatig bij te werken om zo toekomstige trends te kunnen bewaken. Verder hopen we de studie uit te breiden naar Europese landen die geen lid zijn van de EU. En omdat vergelijkingen interessante inzichten kunnen opleveren, zouden we soortgelijke studies voor andere regio's in de wereld van harte toejuichen.

António Campinos
Voorzitter BHIM

Benoît Battistelli
Voorzitter EOB

Gezamenlijk projectteam

BHIM

EOB

Nathan Wajzman, hoofdeconoom

Nikolaus Thumm, hoofdeconoom
(tot juni 2013)

Michał Kazimierczak, econoom

George Lazaridis, econoom

Carolina Arias Burgos, econoom

Fabio Domanico, econoom

Francisco García Valero, econoom

Geert Boedt, gegevensanalist

Antanina Garanasvili, economisch adviseur

Andrei Mihailescu, onderzoeksmedewerker

Dankbetuiging

Bij het opstellen van dit verslag hebben de auteurs nuttige bijdragen ontvangen van het Intellectual Property Office in het VK (UK IPO), de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) en het Patent and Trademark Office in de VS (USPTO) – dat met zijn eerder verschenen verslag over IPR-intensieve bedrijfstakken in de VS de eerste studie van dit type heeft gepubliceerd.

Eurostat, het bureau voor de statistiek van de Europese Unie, heeft waardevolle hulp geboden door de hiaten in de gepubliceerde statistieken op te vullen en vervolgens de resultaten te verifiëren.

De auteurs zijn ook dankbaar voor de commentaren die op het ontwerpverslag zijn geleverd door het Directoraat-generaal Interne Markt en Diensten van de Europese Commissie, Lord John Mogg, voorzitter van de adviesraad van het Europees Waarnemingscentrum voor inbreuken op intellectuele-eigendomsrechten, Ian Hargreaves, hoogleraar Digitale economie aan de Universiteit van Cardiff, Tony Clayton, hoofdeconoom van het Intellectual Property Office in het VK en Mariagrazia Squicciarini, hoofdeconoom, OECD.

Een van de taken van het Europees Waarnemingscentrum voor inbreuken op intellectuele-eigendomsrechten (hierna: 'het Waarnemingscentrum'¹) is het leveren van empirisch onderbouwde gegevens over het effect, de rol en de publieke perceptie van intellectuele eigendom in de economie van de Europese Unie (EU). Om die doelstelling te bereiken voert het Waarnemingscentrum een programma van sociaal-economische studies uit. Het Europees Octrooibureau (EOB) heeft zich ten doel gesteld meer bekendheid te geven aan het economische en sociale belang van het stelsel voor industriële eigendom.

Deze studie, die is uitgevoerd als gezamenlijk project van het BHIM en het EOB, en waaraan bijdragen zijn geleverd door andere IE-bureaus, diensten van de Europese Commissie en internationale organisaties, is de eerste grote studie die de twee organisaties in samenwerking hebben verricht. Doel ervan is de eerste brede, geloofwaardige beoordeling te geven van de gecombineerde bijdrage van bedrijfstakken die intensief gebruikmaken van de verschillende soorten intellectuele-eigendomsrechten (IPR's), aan de economieën van de EU als geheel en van de afzonderlijke lidstaten. Op 1 juli 2013 is Kroatië als 28e lidstaat tot de EU toegetreden. Aangezien er echter niet genoeg gegevens voor Kroatië beschikbaar waren toen de analyses in het najaar van 2012 en het voorjaar van 2013 werden uitgevoerd, heeft de studie alleen betrekking op de 27 lidstaten van voor juli 2013.

1 - Het Waarnemingscentrum is bij Verordening (EU) nr. 386/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 19 april 2012, die op 5 juni 2012 in werking is getreden, toegewezen aan het Harmonisatiebureau voor de Interne Markt (BHIM).

De studie omvat een breed scala aan IPR's² – merken, octrooien, modellen, auteursrechten en geografische aanduidingen (GA's) – en diverse economische indicatoren, met name het bruto binnenlands product (BBP), de werkgelegenheid, de buitenlandse handel en de salarissen. Er worden geen beleidsaanbevelingen gedaan, omdat dat buiten het bestek van de studie valt. De studie is daarentegen bedoeld om bewijsmateriaal te leveren dat door beleidsmakers kan worden gebruikt in hun werk en dat als basis kan dienen voor meer bewustmaking van het Europese publiek ten aanzien van intellectuele eigendom.

De studie moet resultaten opleveren die vergelijkbaar zijn met die welke voor de economie van de VS zijn verkregen. Daarom is een methodiek gekozen die sterk overeenkomt met die van de studie die in maart 2012 is gepubliceerd door de Economics and Statistics Administration van het Amerikaanse Department of Commerce en het Patent and Trademark Office van de VS (USPTO), en die de eerste van dit type was³.

2 - Het is wellicht nuttig enkele van de termen op het gebied van intellectuele-eigendom (IE) die in dit verslag worden gebruikt, preciezer te definiëren. 'IE' is meestal, maar niet altijd, het resultaat van innovatie. Het is echter een breder begrip dan 'IPR', omdat er ook soorten kennis, zoals handelsgeheimen of methoden van zakendoen, onder vallen die niet worden geregistreerd, hetzij omdat het toepasselijke rechtssysteem niet in de registratie ervan voorziet, hetzij omdat het bedrijf ervoor kiest deze niet te beschermen. In deze studie wordt 'IPR' gebruikt voor de vijf rechten waarop de analyse betrekking heeft: octrooien, merken, geregistreerde modellen, auteursrechten en geografische aanduidingen.

3 - De studie van de Economics and Statistics Administration van het Department of Commerce en het Patent and Trademark Office van de VS (USPTO) wordt in de rest van dit verslag korthedshalve aangeduid als de 'USPTO-studie'.

Belangrijkste uitkomsten

De bijdrage van IPR-intensieve bedrijfstakken aan de werkgelegenheid in de EU bedraagt 26%, die aan het BBP van de EU 39%.

IPR-intensieve bedrijfstakken worden gedefinieerd⁴ als bedrijfstakken met een meer dan gemiddeld gebruik van IPR's per werknemer. Uit deze studie blijkt dat ongeveer de helft van de Europese bedrijfstakken als IPR-intensief kan worden beschouwd. Het is echter belangrijk erop te wijzen dat alle bedrijfstakken tot op zekere hoogte gebruikmaken van IPR's. Het feit dat alleen wordt gekeken naar de IPR-intensieve bedrijfstakken, betekent dus dat de werkelijke bijdrage van IPR's aan de Europese economie hoger zal zijn dan uit deze studie naar voren komt.⁵

Het blijkt dat in de periode 2008-2010 bijna 26% van alle banen is gegenereerd in IPR-intensieve bedrijfstakken. Voor de merkintensieve bedrijfstakken bedraagt dit percentage bijna 21%, voor modelintensieve bedrijfstakken 12%, voor octrooi-intensieve bedrijfstakken 10%, terwijl auteursrechtintensieve en GA-intensieve bedrijfstakken kleinere percentages laten zien.⁶ Gemiddeld waren in deze periode 56,5 miljoen Europeanen werkzaam in IPR-intensieve bedrijfstakken, op een totale beroepsbevolking van ongeveer 218 miljoen mensen. Daarnaast werden nog eens 20 miljoen banen gegenereerd in bedrijfstakken die goederen en diensten leveren aan de IPR-intensieve bedrijfstakken. Indirecte banen meegerekend bedraagt het totale aantal banen dat afhankelijk is van IPR's bijna 77 miljoen (35,1%).

In dezelfde periode werd bijna 39% van de totale economische bedrijvigheid (BBP) gegenereerd in IPR-intensieve bedrijfstakken; dit komt overeen met een bedrag van 4,7 biljoen EUR. Ook waren deze bedrijfstakken verantwoordelijk voor het grootste deel van de handel van de EU met de rest van de wereld. De modelintensieve, auteursrechtintensieve en GA-intensieve bedrijfstakken genereerden een handelsoverschot.

IPR-intensieve bedrijfstakken betalen ook significant hogere salarissen dan andere bedrijfstakken. Het verschil bedraagt meer dan 40%. Dit is in overeenstemming met het feit dat de toegevoegde waarde per werknemer in IPR-intensieve bedrijfstakken hoger is dan in andere sectoren van de economie.

4 - Zie hoofdstuk 4 over de methodiek.

5 - Er moet echter worden bedacht dat grote delen van de economie, met name de publieke sector, niet als IPR-intensief kunnen worden beschouwd.

6 - De totale bijdrage van IPR-intensieve bedrijfstakken is minder dan de som van de bijdragen van merkintensieve, octrooi-intensieve, modelintensieve, auteursrechtintensieve en GA-intensieve bedrijfstakken. Veel bedrijfstakken maken namelijk intensief gebruik van meer dan één type IPR. De methodiek van de studie sluit dubbeltellingen van de bijdragen van bedrijfstakken echter uit.

De bijdrage van IPR-intensieve bedrijfstakken aan de twee belangrijkste economische indicatoren – werkgelegenheid en productie – wordt in de onderstaande drie tabellen samengevat.⁷

Directe bijdrage van IPR-intensieve bedrijfstakken aan de werkgelegenheid

IPR	Werkgelegenheid	Aandeel in totale werkgelegenheid
Merkintensieve bedrijfstakken	45 508 046	20.8%
Modelintensieve bedrijfstakken	26 657 617	12.2%
Octrooi-intensieve bedrijfstakken	22 446 133	10.3%
Auteursrechtintensieve bedrijfstakken	7 049 405	3.2%
GA-intensieve bedrijfstakken	374 345	0.2%
Alle IPR-intensieve bedrijfstakken	56 493 661	25.9%
Totaal economie EU	218 400 733	

Naast hun directe bijdrage aan de werkgelegenheid genereren IPR-intensieve bedrijfstakken ook werkgelegenheid in andere, niet-IPR-intensieve bedrijfstakken die goederen en diensten leveren voor de productieprocessen van de IPR-intensieve bedrijfstakken. Dit indirecte effect op de werkgelegenheid in niet-IPR-intensieve bedrijfstakken kan worden berekend aan de hand van de door Eurostat gepubliceerde EU27 input-outputtabellen⁸. De uitkomst is samengevat in de onderstaande tabel, waarin de directe en de indirecte werkgelegenheid afzonderlijk worden weergegeven. Wanneer we de indirecte werkgelegenheid meerekenen, is 35,1% van de banen in de EU afkomstig van IPR-intensieve bedrijfstakken.

⁷ - Om het effect van ontbrekende gegevens in de economische statistieken zoveel mogelijk te beperken en te voorkomen dat één specifiek jaar ongerechtvaardigd zwaar meeweegt, zijn de economische indicatoren berekend als gemiddelde over de jaren 2008-2010.

⁸ - Input-outputtabellen laten de goederen- en dienstenstromen tussen alle bedrijfstakken in de economie zien.

Directe en indirecte bijdrage van IPR-intensieve bedrijfstakken aan de werkgelegenheid

IPR	Werkgelegenheid (direct)	Werkgelegenheid (indirect)	Werkgelegenheid
Merkintensieve bedrijfstakken	45,508,046	17,600,397	63,108,443
Modelintensieve bedrijfstakken	26,657,617	12,121,817	38,779,434
Octrooi-intensieve bedrijfstakken	22,446,133	12,738,237	35,184,370
Auteursrechtintensieve bedrijfstakken	7,049,405	2,331,390	9,380,795
GA-intensieve bedrijfstakken	n.v.t.	n.v.t.	374,345
Alle IPR-intensieve bedrijfstakken	56,493,661	20,109,003	76,602,664

IPR-intensieve bedrijfstakken dragen niet alleen bij aan de werkgelegenheid, maar ook aan de economische productie, zoals gemeten in het bruto binnenlands product. Over het geheel genomen wordt bijna 39% van het BBP van de EU gegenereerd in IPR-intensieve bedrijfstakken; voor merkintensieve bedrijfstakken is dat 34%, voor modelintensieve bedrijfstakken 13% en voor octrooi-intensieve bedrijfstakken 14%, terwijl auteursrecht- en GA-intensieve bedrijfstakken kleinere percentages genereren. Hoofdstuk 6 bevat een gedetailleerdere specificatie van de bijdragen van deze bedrijfstakken aan de nationale economieën van de lidstaten van de EU.

Bijdrage van IPR-intensieve bedrijfstakken aan het BBP

IPR	Toegevoegde waarde / BBP (miljoen EUR)	Aandeel in totaal BBP EU
Merkintensieve bedrijfstakken	4,163,527	33.9%
Modelintensieve bedrijfstakken	1,569,565	12.8%
Octrooi-intensieve bedrijfstakken	1,704,485	13.9%
Auteursrechtintensieve bedrijfstakken	509,859	4.2%
GA-intensieve bedrijfstakken	16,134	0.1%
Alle IPR-intensieve bedrijfstakken	4,735,262	38.6%
Totaal BBP EU	12,278,744	

Wanneer we de uitkomsten van deze studie voor de EU vergelijken met die voor de VS, blijkt dat de twee economieën⁹ een vergelijkbare structuur hebben. Dit ligt ook in de lijn der verwachting, omdat ze een vergelijkbaar ontwikkelingsniveau hebben. De bijdragen van IPR-intensieve bedrijfstakken aan de werkgelegenheid en het BBP zijn in de EU echter iets hoger: 26% vs. 19% voor werkgelegenheid en 39% vs. 35% voor het BBP.

In beide studies is de procentuele bijdrage van merkintensieve bedrijfstakken het hoogst, zowel voor de werkgelegenheid als voor het BBP. Daarna volgen in de VS octrooien en auteursrechten, en in de EU modellen, octrooien en auteursrechten. Ook het verschil in salarissen tussen IPR-intensieve bedrijfstakken en andere bedrijfstakken geeft een vergelijkbaar beeld te zien: 41% in de EU en 42% in de VS, waarbij aan beide kanten van de oceaan het verschil het grootst is bij de auteursrechtintensieve en de octrooi-intensieve bedrijfstakken.

9 - Anders dan de USPTO-studie heeft deze studie ook betrekking op modellen. Aangezien de meeste modelintensieve bedrijfstakken tevens merkintensief of octrooi-intensief zijn, zouden zij hoe dan ook toch als IPR-intensief zijn meegenomen. Er zijn echter 13 bedrijfstakken die uitsluitend modelintensief zijn. Deze bieden samen werkgelegenheid aan 3,4 miljoen mensen. Wanneer we met het oog op een strikte vergelijkbaarheid met de VS die bedrijfstakken uit de analyse verwijderen, bedraagt het aandeel in de werkgelegenheid van IPR-intensieve bedrijfstakken in de EU 24,3%, nog altijd hoger dan in de VS volgens de USPTO-studie.

Aangezien 39% van het BBP (toegevoegde waarde) en 26% van de werkgelegenheid wordt gegenereerd in IPR-intensieve bedrijfstakken, is de toegevoegde waarde per werknemer in IPR-intensieve bedrijfstakken hoger dan in de rest van de economie. Volgens de economische theorie zullen bedrijfstakken waar de gemiddelde werknemer meer toegevoegde waarde produceert, hun werknemers, bij overigens gelijke omstandigheden, over het algemeen hogere salarissen betalen dan andere bedrijfstakken. Het is daarom relevant na te gaan of deze hogere toegevoegde waarde wordt weerspiegeld in de relatieve salarisniveaus in de IPR-intensieve bedrijfstakken.

De salarissen in IPR-intensieve bedrijfstakken zijn inderdaad hoger dan die in niet-IPR-intensieve bedrijfstakken. Het gemiddelde weeksalaris in IPR-intensieve bedrijfstakken bedraagt 715 EUR, tegenover 507 EUR in niet-IPR-intensieve bedrijfstakken – een verschil van 41%. Dit positieve verschil bedraagt 31% in modelintensieve bedrijfstakken, 42% in merkintensieve bedrijfstakken, 46% in GA-intensieve bedrijfstakken, 64% in octrooi-intensieve bedrijfstakken en 69% in auteursrechtintensieve bedrijfstakken.

Gemiddelde personeelskosten in IPR-intensieve bedrijfstakken, 2010

	Gemiddelde personeelskosten (EUR per week)	Positief verschil (ten opzichte van niet-IPR-intensieve bedrijfstakken)
Merkintensief	719	42%
Modelintensief	666	31%
Octrooi-intensief	831	64%
Auteursrecht-intensief	856	69%
GA-intensief	739	46%
Alle IPR-intensieve bedrijfstakken	715	41%
Niet-IPR intensieve bedrijfstakken	507	
Alle bedrijfstakken (opgenomen in structurele bedrijfsstatistiek)	589	

Tot slot is de rol van IPR-intensieve bedrijfstakken in de buitenlandse handel onderzocht. Verreweg het grootste deel van de buitenlandse handel van de EU is toe te schrijven aan IPR-intensieve bedrijfstakken. Op het eerste gezicht wekt het grote aandeel van IPR-intensieve bedrijfstakken in de import wellicht verbazing. De verklaring hiervoor is dat zelfs bedrijfstakken die basisproducten als energie produceren, IPR-intensief zijn¹⁰, terwijl aan de andere kant bij veel niet-IPR-intensieve activiteiten buitenlandse handel niet mogelijk is.¹¹ Dat leidt ertoe dat 88% van de import in de EU producten betreft van IPR-intensieve bedrijfstakken. Het aandeel van IPR-intensieve bedrijfstakken aan de export vanuit de EU is echter nog hoger, namelijk 90%.

De EU als geheel had een handelstekort van ongeveer 174 miljard EUR, oftewel 1,4% van het BBP. Aangezien de IPR-intensieve bedrijfstakken als geheel een groter aandeel in de EU-export hebben dan in de EU-import, leveren ze een positieve bijdrage aan de handelspositie van de EU.¹² De EU heeft een handelstekort voor merkintensieve en octrooi-intensieve producten, dat voor een deel wordt gecompenseerd door handelsoverschotten in auteursrechtintensieve, modelintensieve en GA-intensieve bedrijfstakken.

De onderstaande tabel geeft een samenvatting van de buitenlandse handel van IPR-intensieve bedrijfstakken op basis van gegevens uit 2010.¹³

Buitenlandse handel EU in IPR-intensieve bedrijfstakken

IPR	Export miljoen EUR	Import miljoen EUR	Aandeel export	Aandeel import	Netto-export miljoen EUR
Merkintensief	1,023,981	1,158,860	75.5%	75.7%	-134,879
Modelintensief	724,292	703,586	53.4%	46.0%	20,707
Octrooi-intensief	957,748	1,049,795	70.6%	68.6%	-92,047
Auteursrecht-intensief	57,051	41,727	4.2%	2.7%	15,325
GA-intensief	10,577	1,836	0.8%	0.1%	8,741
Totaal IPR-intensief	1,226,015	1,351,890	90.4%	88.3%	-125,875
Niet-IPR intensief	130,585	178,640	9.6%	11.7%	-48,055
TOTAAL EU-HANDEL	1,356,600	1,530,530	100%	100%	-173,930

10 - De twee bedrijfstakken in NACE 06 – winning van aardolie en aardgas – zijn octrooi-intensief.

11 - Bijvoorbeeld bedrijfstakken in de dienstverlenende sector, zoals NACE 86 (menselijke gezondheidszorg) of 96 (overige persoonlijke diensten). Dergelijke diensten worden in het algemeen afgenomen op de plaats van productie.

12 - Vanuit een andere invalshoek bekeken kan worden geconstateerd dat IPR-intensieve bedrijfstakken verantwoordelijk zijn voor 89% van de totale buitenlandse handel van de EU, maar voor slechts 72% van haar handelstekort.

13 - Net als het geval is met betrekking tot werkgelegenheid en BBP, is de som van de cijfers voor de vijf IPR's niet gelijk aan het totaalcijfer voor IPR-intensieve bedrijfstakken, omdat veel bedrijfstakken intensief gebruikmaken van meer dan één IPR.

Methodiek en gegevens

Een groot deel van dit verslag, met name hoofdstuk 4 en bijlage 7.1, is gewijd aan de documentatie van de methodiek van de studie. Hiervoor zijn twee hoofdredenen:

- 1) De complexiteit van het werken met een grote hoeveelheid gegevens uit 27 lidstaten, die zich in verscheidene grote databases bevinden, maakte een nieuwe, geavanceerde methodiek voor het matchen van gegevens noodzakelijk.
- 2) Het was omwille van de transparantie belangrijk dat de methodiek zo volledig mogelijk zou worden beschreven.

Bovendien onderscheidt deze studie zich doordat gebruik is gemaakt van een zeer grote verscheidenheid aan databases en andere gegevensbronnen om te bepalen welke bedrijfstakken IPR-intensief zijn en om hun bijdragen aan werkgelegenheid, BBP en andere economische indicatoren te beoordelen. De volledige lijst hiervan is opgenomen in hoofdstuk 4.

Daarnaast is waar nodig gebruikgemaakt van bedrijfstakgegevens van derde landen, met name om een schatting te maken van de handel in GA-producten.

Om vast te stellen welke bedrijfstakken IPR-intensief zijn, zijn de registerdatabases van het BHIM en het EOB gematcht met de commerciële database ORBIS.¹⁴ De daaruit voortvloeiende gematchte database bevatte gegevens over ongeveer 240 000 bedrijven, betreffende onder meer het aantal Gemeenschapsmerken, geregistreerde Gemeenschapsmodellen en octrooien dat door elk bedrijf is aangevraagd, plus de bedrijfstakclassificatie en diverse financiële en economische variabelen voor elk bedrijf. Dit leverde een gegevensset op die ook voor toekomstige, diepgaandere studies kan worden gebruikt.

Met behulp van deze database is voor elke bedrijfstak het aantal merken, modellen en octrooien per werknemer berekend. De bedrijfstakken die volgens deze maatstaf boven het gemiddelde uitkwamen, werden beschouwd als IPR-intensief. De cijfers werden berekend op EU-niveau, zonder dat daarbij rekening werd gehouden met de nationale

14 - ORBIS is een database met financiële informatie over Europese bedrijven die wordt geleverd door Bureau van Dijk en is gebaseerd op gegevens van inschrijvingen in bedrijvenregisters of soortgelijke registers in de diverse landen.

registraties van de bedrijven in de database. Deze aanpak, die deels voortvloeide uit gegevensbeperkingen, was gerechtvaardigd op basis van de aanname dat een bedrijfstak die door zijn registratie van IPR's op EU-niveau als IPR-intensief werd gedefinieerd, ook als IPR-intensief zou worden beoordeeld als de nationale IPR's per werknemer werden meegerekend.

Een fundamentele aanname die ten grondslag ligt aan de methodiek die voor deze studie is gehanteerd, is dat de mate waarin een bedrijfstak IPR-intensief is, een intrinsiek kenmerk van ondernemingen in die bedrijfstak is, ongeacht hun plaats van vestiging.¹⁵ Bij het beoordelen van de bijdrage van elke bedrijfstak aan de economie, worden de banen en het BBP gemeten die door die bedrijfstak worden gegenereerd in elke lidstaat en in de EU, ongeacht de herkomst van het onderliggende IPR.

Als bijvoorbeeld een autofabrikant uit land A een assemblagefabriek bouwt in land B, worden de daardoor gecreëerde banen en toegevoegde waarde toegeschreven aan de economie van land B. Er kunnen dus louter op basis van deze studie geen conclusies worden getrokken over de vraag hoe innovatief een bepaald land is. De hogere bijdrage van octrooi-intensieve bedrijfstakken kan ook het resultaat zijn van beslissingen die in een ander land zijn genomen over de productielocatie.

In hoofdstuk 7 is te zien uit welke landen de octrooien, merken en modellen in de voor deze studie gebruikte database afkomstig zijn en worden statistieken getoond van de relatieve werkgelegenheid in IPR-intensieve bedrijfstakken in elke lidstaat die wordt geschapen in bedrijven die gevestigd zijn in andere lidstaten of buiten de EU.

15 - Geografische aanduidingen vormen hierop een uitzondering: deze worden per land geanalyseerd.

www.epo.org

www.oami.europa.eu

